

1. דברים פרשת וזאת הברכה פרק לד

(י) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יָדְעוּ יְקוֹק פְּנִים אֶל פְּנִים (יב) וְלֹא קָם הַיָּד הַחֲזָקָה וְלֹא קָם הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל (יא) לְכָל הָאֱלֹהִים וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר שָׁלַח יְקוֹק לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָרְעֹה וְלְכָל עַבְדּוֹ

2. רש"י דברים פרשת וזאת הברכה פרק לד

(יב) וְלֹא קָם הַיָּד הַחֲזָקָה - שְׁקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּלִוְחוֹת בְּיָדָיו: וְלֹא קָם הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל - נְסִים וּגְבוּרוֹת שֶׁבְּמִדְבַר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל - שֶׁנִּשְׁאָו לְבוֹ לְשִׁבּוֹר הַלּוֹחוֹת לְעֵינֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר (לְעֵיל ט, יז) וְאֲשֶׁר לְעֵינֵיכֶם, וְהַסְכִּימָה דַעַת הַקַּב"ה לְדַעַתוֹ, עַ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת לָד, א) אֲשֶׁר שִׁבַרְתָּ, יִישַׁר כַּחַךְ שִׁשְׁבַרְתָּ:

3. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף נד עמוד א

אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל.

4. דברים פרשת וזאת הברכה פרק לג

(ד) תוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרְשֵׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב:

5. רש"י בראשית פרשת בראשית פרק א

כמו שדרשוהו רבותינו ז"ל בשביל התורה שנקראת (משלי ח כב) ראשית דרכו, ובשביל ישראל שנקראו (ירמיה ב ג) ראשית תבואתו.

6. בראשית רבה (וילנא) פרשת בראשית פרשה א

רבי ברכיה אמר בזכות משה שנאמר (דברים לג) וירא ראשית לו.

7. בראשית פרשת בראשית פרק א

(לא) וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד וַיְהִי עֶרְבַּ וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי:

בראשית רבה (וילנא) פרשת בראשית פרשה ט

א"ר אבהו מכאן שהקב"ה היה בורא עולמות ומחריבן בורא עולמות ומחריבן עד שברא את אלו

8. בראשית פרשת בראשית פרק א

(ד) וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹקִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ:

רש"י בראשית פרשת בראשית פרק א

את האור כי טוב ויבדל - אף בזה אנו צריכים לדברי אגדה ראהו שאינו כדאי להשתמש בו רשעים והבדילו לצדיקים לעתיד לבא. ולפי פשוטו כך פרשהו ראהו כי טוב ואין נאה לו ולחשך שיהיו משתמשין בערבוביא, וקבע לזה תחומו ביום ולזה תחומו בלילה:

9. בראשית פרשת בראשית פרק א

(יא) וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינֵו אֲשֶׁר זָרְעוּ בוּ עַל הָאָרֶץ וַיְהִי כֵן:

רש"י בראשית פרשת בראשית פרק א

עץ פרי - שיהא טעם העץ כטעם הפרי, והיא לא עשתה כן, אלא (פסוק יב) ותוצא הארץ עץ עושה פרי, ולא העץ פרי, פ לפיכך כשנתקלל אדם על עונו נפקדה גם היא על עונה ונתקללה:

10. בראשית פרשת בראשית פרק א

(טז) וַיַּעַשׂ אֱלֹקִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת הַמְּאֹר הַגָּדֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים:

רש"י בראשית פרשת בראשית פרק א

(טז) המאורות הגדולים וגו' - שיום נבראו, ונתמעטה הלבנה על שקטרגה ואמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד:

11. דברים פרשת האזינו פרק לב

(מט) עֲלֵה אֶל הַר הָעֵבְרִים הַזֶּה הָר נָבוּ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יְרֵחוֹ וּרְאֵה אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אָנֹכִי לָבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֲזָהּ: (נ) וּמֵת בְּהָר אֲשֶׁר אֲתָה עֲלֵה שְׁמָה וְהָאֶסֶף אֶל עַמִּיךָ כְּאֲשֶׁר מֵת אַהֲרֹן אַחִיךָ בְּהָר הַהוּא וַיֵּאֶסֶף אֶל עַמִּיו: (נא) עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִי מְרִיבֹת קָדַשׁ מְדַבֵּר צֵן עַל אֲשֶׁר לֹא קִדְשַׁתֶּם אוֹתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (נב) כִּי מִנְגִּד תִּרְאֶה אֶת הָאָרֶץ וְשָׁמָּה לֹא תָבוֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי לָבְנֵי יִשְׂרָאֵל: פ

דברים פרשת וזאת הברכה פרק לג

(א) וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בִּרְךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹקִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנָי מוֹתוֹ:

דברים פרשת וזאת הברכה פרק לד

(א) וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעֵרְבַת מוֹאָב אֶל הָר נָבוּ רֹאשׁ הַפְּסָגָה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיִּרְאֵהוּ יְקוֹק אֶת כָּל הָאָרֶץ אֶת הַגְּלָעַד עַד דָּן: (ב) וְאֶת כָּל נַפְתָּלִי וְאֶת אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֶת כָּל אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאֲחָרֹן: (ג) וְאֶת הַנְּגֹב וְאֶת הַכְּפָר בְּקַעַת יְרֵחוֹ עִיר הַתְּמָרִים עַד צֶעַר: (ד) וַיֹּאמֶר יְקוֹק אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלַעֲקֵיב לְאָמֵר לְזָרְעֶךָ אֲתִנְנֶנָּה רְאִיתִיךָ בְּעֵינַיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר:

12. רש"י דברים פרשת וזאת הברכה פרק לד

עד היום האחרון - ארץ המערב בשלותה ובחורבנה. דבר אחר אל תקרי הים האחרון אלא היום האחרון, הראהו הקב"ה כל המאורעות שעתידין לארע לישראל עד שיחיו המתים:

13. רש"י בראשית פרשת בראשית פרק א

(א) בראשית - אמר רבי יצחק לא היה צריך להתחילא [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחודש הזה לכם, שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה [בה] ישראל, ומה טעם פתחג בבראשית, משום (תהלים קיא ו) כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים, שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם, ד שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו:

14. רמב"ן בראשית פרשת בראשית פרק א

ונתן רבי יצחק טעם לזה, כי התחילה התורה בבראשית ברא אלקים וספור כל ענין היצירה עד בריאת אדם, ... וגן עדן שהוא מבחר המקומות הנבראים בעולם הזה נעשה מכוון לשבתו, עד שגירש אותו חטאו משם, ואנשי דור המבול בחטאם גורשו מן העולם כולו, ... אם כן ראוי הוא, כאשר יוסיף הגוי לחטוא, שיאבד ממקומו ויבוא גוי אחר לרשת את ארצו, כי כן הוא משפט האלקים בארץ מעולם, ..., אבל יירשנה עבדי ה' זרע אוהבו, ... בעבור שמרו חקיו ותורותיו ינצורו. כלומר, שגירש משם מורדיו, והשכין בו עובדיו, שידעו כי בעבודתו ינחלוהו, ואם יחטאו לו תקיא אותם הארץ, כאשר קאה את הגוי אשר לפנייהם:

15. דברים פרשת וזאת הברכה פרק לג

(כז) מַעֲנֵה אֱלֹקֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת זֶרְעֵת עוֹלָם וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשֶּׁמֶד (כח) וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עַיִן יַעֲקֹב אֶל אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶף שָׁמְיֹו יַעֲרֹפוּ טַל:

16. בראשית פרשת בראשית פרק ג

(כד) וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכַּן מִקֶּדֶם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרָבִים וְאֶת לֵהט הַחֲרָב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:

מלבי"ם בראשית פרשת בראשית פרק ג

.. וישכן מקדם לג"ע ר"ל ובכל זה לא גרשו מג"ע לנצח, כי הכין לפניו הדרך שישוב אל הג"ע אחר המות אם ימות מות ישרים, וזה בשני פנים: א] במה שהשגיח על האדם לתת לו תורה ומצות שידע הדרך איך יעזוב את עץ הדעת טו"ר והבלי העולם וישוב לאכול מעץ החיים, וזה מרמז בכרובים

17. דברים פרשת וזאת הברכה פרק לד

(ה) וַיִּמַּת שֵׁם מֹשֶׁה עֶבֶד יְקֹוֹק בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל פִּי יְקֹוֹק:

(ו) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִי בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

Devarim Rabba 11:10. 18

18. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נִשְׁקוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִטְל נִשְׁמָתוֹ בְּנִשְׁיָקֵת פֹּה, וְהָיָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוֹכָה (תהלים צד, טז): מִי יִקוּם לִי עִם מְרַעִים מִי יִתְיַצֵּב לִי עִם פְּעֻלֵי אֹוֹן, וְרוּחַ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר (דברים לד, י): וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. שְׁמַיִם בּוֹכִין וְאוֹמְרִים (מיכה ז, ב): אֲבָד חֲסִיד מִן הָאָרֶץ. אֶרֶץ בּוֹכָה וְאוֹמֶרֶת (מיכה ז, ב): וַיִּשֶׁר בְּאֲדָם אֵין. וְכִשְׁבַּקֵּשׁ יְהוֹשֻׁעַ רַבּוֹ וְלֹא מָצָאוּ הִיָּה בּוֹכָה וְאוֹמֵר (תהלים יב, ב): הוֹשִׁיעָה ה' כִּי גָמַר חֲסִיד כִּי פָסוּ אֲמוֹנִים מִבְּנֵי אָדָם, וּמִלֶּאכֶי הַשָּׁרֵת אוֹמְרִים (דברים לג, כא): צְדָקָת ה' עָשָׂה, וַיִּשְׁרָאֵל הָיִו אוֹמְרִים (דברים לג, כא): וּמִשְׁפָּטָיו עִם יִשְׂרָאֵל. אֱלוֹ וְאֱלוֹ הָיִו אוֹמְרִים (ישעיה נז, ב): יָבֹאוּ שְׁלוֹם יְנַחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם הֵלֶךְ נִכְחוּ, (משלי י, ז): זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה וְנִשְׁמָתוֹ לְחַיִּי עוֹלָם הַבָּא. אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן, (תהלים פט, נג): בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

19. רש"י דברים פרשת וזאת הברכה פרק לד

(ו) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ - הקב"ה בכבודו... מוֹל בֵּית פְּעוֹר - קברו היה מוכן שם מששת ימי בראשית לכפר על מעשה פעור, וזה אחד מן הדברים שנבראו בערב שבת בין השמשות:

20. בראשית פרשת בראשית פרק ג

(יט) בַּזַּעַת אֶפְיךָ תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹבֵךְ אֶל הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לִקְחָתָ כִּי עֶפֶר אֶתָּה וְאֶל עֶפֶר תָּשׁוּב:

(כ) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הוּא הִיָּתָה אִם כָּל חַי:

(כא) וַיַּעַשׂ יְקֹוֹק אֱלֹקִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם: פ

Midrash Tanchuma. 21

21. וּגְמִילוֹת חֲסִידִים, שֶׁתַּחֲלַת הַתּוֹרָה גְּמִילוֹת חֲסִידִים, תַּחֲלָתָהּ הִלְבִּישׁ עֲרָמִים, שְׁנֵאָמַר: וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם (בראשית ג, כא) וְסוֹפָהּ, קִבְּרָ מֵת, שְׁנֵאָמַר: וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִי (דברים לד, ו). אֶף אֶתָּם תִּלְכוּ אַחַר מִדּוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.